

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Ε' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. Με ποιον τρόπο κυβέρνησαν οι Ρωμαίοι τους Έλληνες;
2. Είχαν λόγους οι κατακτημένοι Έλληνες να νιώθουν ανασφαλείς και φοβισμένοι;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. Τι εννοούμε όταν λέμε πως και οι Έλληνες «κατέκτησαν» τους Ρωμαίους;
2. Πώς οι Ρωμαίοι αξιοποίησαν τον ελληνικό πολιτισμό;
3. Τι αποτέλεσμα είχε η συνύπαρξη και η συνεργασία των δύο λαών;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

1. Τι έκαναν οι Ρωμαίοι για να κυβερνήσουν πιο εύκολα την αυτοκρατορία τους;
2. Τελικά, βοήθησαν τα μέτρα που πήραν οι Ρωμαίοι για τη διοίκηση της αυτοκρατορίας τους;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

1. Τι γνωρίζουμε για τη Ρώμη την περίοδο που μελετάμε;
2. Ποια ήταν τα επαγγέλματα των κατοίκων της ρωμαϊκής υπαίθρου και τι γνωρίζουμε για τους μεγαλοϊδιοκτήτες γεωργούς;
3. Πώς ήταν η ζωή στη Ρώμη για τους μικροϊδιοκτήτες;
4. Πώς διασκέδαζαν οι πλούσιοι και οι φτωχοί στη Ρώμη;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

1. Πόσο καιρό κράτησε η ακμή της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας;
2. Γιατί απειλούνται οι Ρωμαίοι από τις αρχές του 3^{ου} μ.Χ. αιώνα;
3. Με ποιον τρόπο προσπάθησε ο Διοκλητιανός να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της αυτοκρατορίας του;
4. Είχαν αποτέλεσμα τα παραπάνω μέτρα;
5. Τι συνέπειες είχε η παραίτηση του Διοκλητιανού και τι γνωρίζεις για το διάταγμα των Μεδιολάνων;
6. Ποιο αποτέλεσμα είχε η σύγκρουση ανάμεσα στον Κωνσταντίνο και στον Λικίνιο; Τι αλλαγές έχουμε στην αυτοκρατορία με την επικράτηση του Κωνσταντίνου;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

1. Γιατί ο Κωνσταντίνος διαπίστωσε ότι η διακυβέρνηση της αυτοκρατορίας από τη Ρώμη ήταν δύσκολη;
2. Τι άλλαξε ο Κωνσταντίνος στη διοίκηση και στη θρησκεία;
3. Γιατί η θέση της Κωνσταντινούπολης ήταν τόσο σημαντική;
4. Πώς αντιμετώπισαν οι κάτοικοι των ανατολικών περιοχών τον Κωνσταντίνο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

1. Ποια έργα έγιναν μετά τη μεταφορά της πρωτεύουσας στην Κωνσταντινούπολη;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

1. Ποιες είναι οι ενέργειες του Κωνσταντίνου, μετά το 313 μ.Χ., σχετικά με τα θέματα της θρησκείας;
2. Ποια ήταν η στάση του Ιουλιανού στα ζητήματα της θρησκείας και πού οφειλόταν αυτό;
3. Γιατί ο Ιουλιανός δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει το έργο του και πώς πέθανε;
4. Ποιες αλλαγές έχουμε στα θέματα της θρησκείας κατά την αυτοκρατορία του Θεοδοσίου;
5. Ποιοι είναι οι 3 Ιεράρχες και τι γνωρίζεις για αυτούς;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

1. Γιατί και πώς χώρισε την αυτοκρατορία ο Θεοδόσιος;
2. Με ποιον τρόπο κυβέρνησε ο Αρκάδιος το Ανατολικό τμήμα και πώς ένιωθαν οι κάτοικοί του;
3. Ποιοι ήταν οι πρώτοι λαοί που απείλησαν το Δυτικό ρωμαϊκό κράτος;
4. Πώς διαλύθηκε οριστικά το Δυτικό τμήμα της αυτοκρατορίας;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

1. Μπορείς να περιγράψεις τον χώρο του παλατιού στα χρόνια του Κωνσταντίνου;
2. Τι γνωρίζεις για τον ιππόδρομο;
3. Πώς διοργανώνονταν οι ιπποδρομίες και τι συνέβαινε κατά τη διάρκειά τους;
4. Τι διαφορά είχαν οι Δήμοι της εποχής αυτής με τους σημερινούς;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

1. Πώς ονόμαζαν αλλιώς την Κωνσταντινούπολη και γιατί;
2. Γιατί ήταν σημαντικές οι πλατείες και οι αγορές της Πόλης;
3. Από πού έκαναν τις αγορές τους οι Βυζαντινοί;
4. Τι γνωρίζεις για τις υπαίθριες αγορές;
5. Ποιος ήταν ο ρόλος του Έπαρχου της Πόλης;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

1. Ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές έχει η βυζαντινή εκπαίδευση με τη σημερινή;
2. Τι διδάσκονταν τα παιδιά σε κάθε τάξη και τι γνωρίζεις για τα εκκλησιαστικά σχολεία;
3. Πήγαιναν όλα τα παιδιά σχολείο στο Βυζάντιο; Πώς περνούσαν τον χρόνο τους τα παιδιά που δεν πήγαιναν;
4. Τι ίσχυε για τα αγόρια που δεν πήγαιναν σχολείο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

1. Πώς ήταν η κατάσταση στο βυζαντινό κράτος το 527 μ.Χ. και ποιος είναι ο αυτοκράτοράς του;
2. Ποιες μεταρρυθμίσεις έκανε ο Ιουστινιανός για τα προβλήματα της αυτοκρατορίας, ώστε να μαζέψει χρήματα;
3. Ποια έργα έκανε ο Ιουστινιανός με τα χρήματα που μάζεψε;
4. Ποιος ήταν ο στόχος του Ιουστινιανού παίρνοντας όλα αυτά τα μέτρα;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

1. Πού βοήθησαν οι μεταρρυθμίσεις του Ιουστινιανού, ποιους ενόχλησαν και γιατί;
2. Τι συνέβη τον Γενάρη του 532 μ.Χ. κατά τη διάρκεια των αγώνων;
3. Σε ποια θέση βρέθηκε ο Ιουστινιανός κατά τη διάρκεια της εξέγερσης;
4. Ποια ήταν η εξέλιξη της στάσης του Νίκα και γιατί τελικά κανείς δε νίκησε;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

1. Σε ποιο ρυθμό ήταν χτισμένη η Αγία Σοφία;
2. Πόσοι εργάστηκαν για να ολοκληρωθεί η Αγία Σοφία και πότε εγκαινιάστηκε;
3. Πώς χρησιμοποιούσαν οι Βυζαντινοί την Αγία Σοφία;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

1. Πώς αντιμετώπισε τους εξωτερικούς κινδύνους της αυτοκρατορίας ο Ιουστινιανός;
2. Ποια αποτελέσματα είχαν οι νίκες και οι κατακτήσεις του Ιουστινιανού;
3. Ποιες ήταν οι αρνητικές συνέπειες των μακροχρόνιων πολέμων;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

1. Ποιες ήταν οι σχέσεις της βυζαντινής αυτοκρατορίας με τους γειτονικούς λαούς;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

1. Πώς κατάφερε ο Ηράκλειος και βρήκε χρήματα για να οργανώσει τον στρατό και τον στόλο του;
2. Εκτός από τον στρατό και τον στόλο, πώς αλλιώς αξιοποίησε* τα χρήματα;
3. Τις πέντε πρώτες Παρασκευές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής ακούς στην εκκλησία τον Ακάθιστο Ύμνο. Πώς δημιουργήθηκε όμως αυτός ο ύμνος;

**αξιοποιώ: εκμεταλλεύομαι τις δυνατότητες που μου δίνει κάποιος ή κάτι*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

1. Πώς οι Άραβες άρχισαν να αποτελούν κίνδυνο για τους Βυζαντινούς;
2. Πώς κατέληξε η προσπάθεια των Αράβων να κατακτήσουν την Κωνσταντινούπολη;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

1. Πώς φυλάσσονταν τα σύνορα της αυτοκρατορίας και ποια πλεονεκτήματα είχαν οι Ακρίτες;
2. Πώς ένιωθε ο λαός για τους Ακρίτες και με ποιον τρόπο το έδειχνε αυτό;
3. Τι γνωρίζεις για τον Βασίλειο Διγενή;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

1. Πώς ήταν οι σχέσεις των Σλάβων με τους Βυζαντινούς από τον 4^ο έως τον 7^ο αιώνα και ποιος ήταν ο λόγος για τις σχέσεις τους αυτές;
2. Τι άλλαξε στις σχέσεις τους από τον 8^ο αιώνα και μετά;
3. Ποια ήταν η προσφορά του Κύριλλου και του Μεθόδιου στον σλαβικό πολιτισμό και γιατί το έργο τους θεωρείται τόσο σημαντικό;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22α

1. Γιατί τον 9^ο αιώνα οι Βούλγαροι ήρθαν σε σύγκρουση με τους Βυζαντινούς;
2. Με ποιον τρόπο ήρθαν πιο κοντά στον βυζαντινό πολιτισμό οι Βούλγαροι;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22β

1. Πώς ήταν γενικά οι σχέσεις των Βυζαντινών με τους Ρώσους;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

1. Τι προβλήματα δημιούργησαν οι πόλεμοι των Βυζαντινών με τους γειτονικούς λαούς;
2. Ποια μέτρα πήρε ο Λέων ο Γ' ο Ίσαυρος για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα αυτά;
3. Ποιοι έμειναν δυσαρεστημένοι από τα μέτρα αυτά και γιατί;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

1. Ποια ήταν η αιτία που τον 8^ο αιώνα συγκλονίστηκε η Αυτοκρατορία;
2. Σε ποιες παρατάξεις χωρίστηκε ο λαός εξαιτίας των αυτοκρατόρων και τι υποστήριξε η κάθε παράταξη;
3. Πόσα χρόνια κράτησε ο θρησκευτικός διχασμός και ποιες ήταν οι συνέπειές του;
4. Πώς λύθηκε τελικά το πρόβλημα της εικονομαχίας;
5. Πώς γιορτάζουμε τη συμφιλίωση των χριστιανών μετά την εικονομαχία;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25 + ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38

1. Ποια μέτρα πήραν οι αυτοκράτορες της Μακεδονικής δυναστείας για την αντιμετώπιση των εξωτερικών θεμάτων;
2. Με ποιον τρόπο προσπάθησαν να κάνουν τη λειτουργία του κράτους καλύτερη;
3. Οι φίλοι μου, η Θεοδώρα και ο Υπάτιος, έχουν πάρτι την ίδια μέρα για να γιορτάσουν τα γενέθλιά τους. Με κάλεσαν κι εμένα στα πάρτι τους. Είναι όμως και τα δύο την ίδια ώρα και δεν ξέρω σε ποιο να πάω. Θα πρέπει να πάρω μια **διπλωματική** απόφαση, γιατί δε θέλω να στεναχωρήσω κανέναν από τους δύο. Εσύ τι θα αποφάσιζες; Θυμάσαι για ποιο λόγο ήταν τόσο σημαντική η **διπλωματία** από τα αρχαία κιόλας χρόνια;
4. Μπορείς να αναφέρεις τέσσερα, τουλάχιστον, παραδείγματα που να δείχνουν ότι οι Βυζαντινοί προσπαθούσαν να λύνουν τα προβλήματά τους με τη διπλωματία;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

1. Γιατί ήταν τόσο σημαντική η Πατριαρχική σχολή για τη διάσωση του αρχαίου ελληνικού πνεύματος;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

1. Με ποιον τρόπο ήταν χτισμένα τα χωριά στην ύπαιθρο στα χρόνια των Ισαύρων και των Μακεδόνων;
2. Ποια ήταν η διαφορά στα σπίτια της υπαίθρου των πλουσίων και των φτωχότερων;
3. Ποιες ήταν οι ασχολίες των γυναικών της εποχής;
4. Τι γνωρίζεις για τη χλωρίδα και την πανίδα της βυζαντινής υπαίθρου;
5. Ομοιότητες και διαφορές στην καθημερινότητα των κατοίκων των στεριανών και των παράλιων χωριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

1. Ποιες νομοθετικές αλλαγές έχουμε στα τελευταία χρόνια της μακεδονικής δυναστείας;
2. Γιατί το Βυζάντιο ήταν αδύναμο να αντιμετωπίσει νέους εχθρούς;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

1. Ποιοι λαοί απειλούν πλέον την αυτοκρατορία από δυτικά και ανατολικά και τι γνωρίζεις για αυτούς;
2. Πώς κατάφερε ο Αλέξιος ο Α΄ να αντιμετωπίσει τους Νορμανδούς;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30Α

1. Γιατί ο Αλέξιος Α΄ ο Κομνηνός αναγκάστηκε να ζητήσει τη βοήθεια του Πάπα της Ρώμης; Πώς εξηγείς την προθυμία του Πάπα;
2. Πώς προετοιμάστηκαν οι Δυτικοί για την απελευθέρωση των Άγιων Τόπων;
3. Ποια γεγονότα διαδραματίστηκαν κατά την 4^η σταυροφορία και πώς κατέληξε αυτή;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30Β (για το μάθημα αυτό δόθηκε και βοηθητικός χάρτης)

1. Πότε έγινε η Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους;
2. Ανάφερε τα ονόματα των τεσσάρων μικρών ελληνικών κρατών που δημιουργήθηκαν μετά την Άλωση.
3. Ποιος ήταν ο σκοπός τους;
4. Δείξε στο περίπου το κάθε ελληνικό κράτος στον χάρτη της τάξης. (μπορείς να κάνεις εξάσκηση με τις 2 φωτοτυπίες του δασκάλου)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31

1. Πώς κατάφερε, τελικά, ο Παλαιολόγος και ξαναπήρε την Πόλη;
2. Ποια προβλήματα είχαν να αντιμετωπίσουν πλέον οι αυτοκράτορες μετά την ανάκτηση της Πόλης; Ποιοι ήταν πλέον οι νέοι εχθροί της;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32

1. Γιατί ήταν τόσο σημαντική η Θεσσαλονίκη για την αυτοκρατορία;
2. Τι γνωρίζεις για το κίνημα των Ζηλωτών;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33

1. Ποιος νέος εχθρός εμφανίστηκε στα μέσα του 14^{ου} αιώνα και τι γνωρίζεις για αυτούς;
2. Τι κατάφεραν οι Οθωμανοί με αρχηγό τον Μουράτ Α΄ και τι συνέβη όταν εμφανίστηκαν οι Μογγόλοι;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34

1. Ποιος ήταν ο νέος αυτοκράτορας μετά τον Ιωάννη Η΄ Παλαιολόγο;
2. Πώς αποφάσισε ο Κωνσταντίνος να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες των νέων καθηκόντων του;
3. Ποια προβλήματα εξακολουθούσαν να βασανίζουν τον αυτοκράτορα ως προς την οργάνωση της Πόλης;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35

1. Πώς προετοιμάστηκε ο Μωάμεθ Β΄ για την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης;
2. Έφτασε, τελικά, κάποια βοήθεια από τη Δύση για τους πολιορκημένους;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36

1. Μπορείς να σηκωθείς στον χάρτη και να δείξεις πώς κατάφερε ο Μωάμεθ να περικυκλώσει την Πόλη από στεριά και θάλασσα;
2. Πώς κατάφεραν τελικά οι Τούρκοι να μπούνε στην Πόλη και ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Ποια ημερομηνία πρέπει να θυμόμαστε σχετικά με το σημερινό μάθημα;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37

1. Μπορείς να αναφέρεις λίγα λόγια για την ελληνικότητα της Κύπρου από τα αρχαία χρόνια;
2. Για ποιον λόγο ήταν τόσο σημαντική για τους Βυζαντινούς η θέση της Κύπρου;
3. Πώς επηρέασαν την Κύπρο οι Σταυροφορίες, και τι συνέβη το 1571;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39

1. Ποια ήταν η νομοθεσία για τη γυναίκα την πρώτη βυζαντινή περίοδο;
2. Με ποιον αυτοκράτορα άρχισαν να καλυτερεύουν οι συνθήκες για αυτή;
3. Πήγαιναν κανονικά σχολείο οι γυναίκες τα βυζαντινά χρόνια; Τι επιλογές είχαν στις καθημερινές τους δραστηριότητες;
4. Τι ίσχυε για τους γάμους των Βυζαντινών;
5. Σε ποια άλλα επαγγέλματα κατάφερε να σταδιοδρομήσει η γυναίκα στο Βυζάντιο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40

1. Από τι επηρεάστηκε η βυζαντινή τέχνη;
2. Ποια ήταν η κύρια θεματολογία της;
3. Ποια περιοχή ήταν το κέντρο της βυζαντινής τέχνης; Μπορείς, ως παράδειγμα, να αναφέρεις ένα σπουδαίο κτίσμα;
4. Εκτός από την αρχιτεκτονική, μπορείς να αναφέρεις άλλα είδη τέχνης που αναπτύχθηκαν στο Βυζάντιο;
5. Τι εννοούμε με τον όρο «λαϊκή τέχνη» στο Βυζάντιο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41

1. Τι είδους σχολές θα συναντήσουμε κατά τα βυζαντινά χρόνια;
2. Τι άλλαξε στη διάρκεια της εικονομαχίας;
3. Γιατί τα βιβλία ήταν σπάνια;
4. Τι γνωρίζεις για τον Πλήθωνα-Γεμιστό;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42

1. Ποιες ήταν οι γνωστότερες γλώσσες κατά τη διάρκεια της ρωμαϊκής και βυζαντινής αυτοκρατορίας;
2. Ποιο σημαντικό γεγονός για τη γλώσσα συνέβη το 800 μ.Χ.;

<https://efthimistzimos.com/sites/sch.gr>